

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Minkä Valtion Lainsäädäntöä Sovelletaan?](#) > Bulgaria

Minkä valtion lainsäädäntöä sovelletaan?

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Bulgaria

1 Voimassa olevien lainvalintasääntöjen lähteet

1.1 Kansalliset säännöt

Bulgarian kansainvälisen yksityisoikeuden keskeiset säännökset sisältyvät kansainvälistä yksityisoikeutta koskevaan lakiin (*Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo*). Pääperiaatteena on, että yksityisoikeudellisissa suhteissa, joissa on kansainvälisiä piirteitä, sovelletaan sen valtion lainsäädäntöä, johon siteet ovat lähimmät.

Ratifioidut kansainväliset sopimukset ovat perustuslain mukaan osa kansallista lainsäädäntöä, ja ne ovat ensisijaisia kansallisen lainsäädännön sääntöihin nähden.

Siviilioikeudellisissa menettelyissä sovellettavat lainvalintasäännöt ovat myös siviiliprosessilaissa (*Grazhdanski protsesualen kodeks*).

1.2 Voimassa olevat monenväliset sopimukset

Ks. edellä.

1.3 Pääasialliset voimassa olevat kahdenväliset sopimukset

Ks. edellä.

2 Lainvalintasääntöjen soveltaminen

2.1 Tuomarin velvollisuus soveltaa lainvalintasääntöjä omasta aloitteestaan

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 28 §:n mukaan tuomioistuin tarkistaa kansainvälisen toimivallan omasta aloitteestaan ilman, että asianosaisten on pyydettävä sitä. Päätökseen, jossa todetaan, että tällainen toimivalta on olemassa tai että sitä ei ole olemassa, voidaan hakea muutosta ja siitä voidaan tehdä kassaatiovalitus. Tuomioistuimen on tunnettava lainvalintasäännöt ja sovellettava niitä.

Silloin kun sovellettavan lain valinta riippuu tosiseikkojen tai oikeussuhteen luonteesta, asiassa edetään Bulgarian lainsäädännön mukaisesti. Tuomioistuimen on otettava huomioon luonnetta määrittäessään huomioon asianomaisen oikeussuhteen kansainvälinen ulottuvuus,

2.2 Renvoi

Bulgarian kansainvälisessä yksityisoikeudessa tunnetaan viittausperiaate (*renvoi*) ja sitä sovelletaan. Palaamista Bulgarian lainsäädäntöön ja viittamista edelleen kolmannen valtion lainsäädäntöön ei kuitenkaan sallita seuraavissa asioissa:

1. oikeushenkilöiden ja sellaisten yhteisöjen oikeudellinen asema, jotka eivät ole oikeushenkilöitä;
2. oikeustoimien muoto;
3. lainvalinta,
4. elatus,
5. sopimussuhteet,
6. muut kuin sopimukseen perustuvat oikeussuhteet.

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 40 §:n 3 momentissa säädetään, että jos viittausperiaate hyväksytään, sovelletaan joko Bulgarian aineellista oikeutta tai kolmannen maan aineellista oikeutta.

2.3 Liittymän muuttuminen

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 27 §:ssä säädetään, että kansainvälinen toimivalta säilyy, jos kansainvälisen toimivallan perusteet ovat olemassa, kun asia pantiin vireille, vaikka nämä perusteet raukeaisivat oikeudenkäynnin aikana. Jos kansainvälistä toimivaltaa ei ollut asian vireillepanohetkellä, toimivalta annetaan, jos sen perusteet syntyvät menettelyn aikana.

Myöhemmillä muutoksilla seikoissa, joiden perusteella sovellettava laki on valittu, ei ole taannehtivaa vaikutusta (kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 42 §).

Jos omaisuuden sijaintipaikka muuttuu esineoikeuden vahvistamisen tai päättymisen jälkeen, sovellettavaa lakia muutetaan vastaavasti. Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 66 §:ssä säädetään, että jos omaisuutta siirretään, omaisuuden aiemman sijaintivaltion lain nojalla saatuja oikeuksia ei saa käyttää vastoin sen valtion lakia, johon omaisuus on siirretty.

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 93 §:n 4 momentissa säädetään, että sopimuspuolet voivat milloin tahansa sopia, että sopimukseen sovelletaan jotain muuta kuin sopimukseen siihen asti sovellettua lakia.

2.4 Poikkeukset normaaliin lainvalintasääntöjen soveltamiseen

Vieraan valtion lain säännöksiä ei sovelleta ainoastaan siinä tapauksessa, että sen soveltamisen seuraukset olisivat selvästi ristiriidassa Bulgarian oikeusjärjestyksen perusteiden kanssa.

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain lainvalintasääntöjen soveltaminen ei rajoita Bulgarian lainsäädännön pakottavien säännösten soveltamista, koska niiden kohde ja tarkoitus huomioon ottaen niitä on sovellettava riippumatta siitä, sovelletaanko vieraan valtion lakia.

Jos suhteella on läheinen yhteys toiseen valtioon, tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän valtion pakottavat säännökset siinä tapauksessa, että näitä säännöksiä antaneen valtion lainsäädännön nojalla niitä on sovellettava siitä huolimatta, mitä lakia on määritelty sovellettavan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain lainvalintasäännön perusteella. Jotta tuomioistuin voisi päättää, onko tällaisia erityisiä pakottavia säännöksiä noudatettava, sen on otettava huomioon säännösten luonne ja kohde sekä niiden soveltamisen tai soveltamatta jättämisen seuraukset.

Bulgarian tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista useita vastaajia vastaan nostetut kanteet, jos yhdenkin vastaajan osalta on olemassa toimivaltaperusteet. Jos bulgarialaiset tuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään yhtä kantajan nostamista kanteista, niillä on toimivalta käsitellä myös loput kanteista.

2.5 Vieraan valtion lain sisällön selvittäminen

Tuomioistuin tai muu lainkäyttöelin selvittää viran puolesta vieraan valtion lain sisällön. Tuomioistuin voi käyttää kansainvälisissä sopimuksissa määrättyjä menetelmiä, pyytää tietoja oikeusministeriöltä tai muulta elimeltä ja pyytää lausuntoja asiantuntijoilta ja erityisiltä elimiltä.

Osapuolilla on edellä mainitun estämättä oikeus esittää asiakirjoja niiden vieraan valtion lain säännösten sisällön

selvittämiseksi, joihin osapuolten kanteet tai vastineet perustuvat, tai muulla tavoin avustaa tuomioistuinta tai muita lakia soveltavia viranomaisia. Tuomioistuin tai muu lakia soveltava viranomainen voi myös määrätä osapuolet avustamaan vieraan valtion lain sisällön selvittämisessä.

Vieraan valtion lakia tulkitaan ja sovelletaan siten kuin sitä tulkitaan ja sovelletaan siinä valtiossa, jossa se on säädetty.

Vieraan valtion lain selvittämisessä todistustaakka määräytyy sen aineellisen lainsäädännön nojalla, jolla säädellään todistustaakan seurauksia.

Silloin kun Bulgarian tuomioistuinten toimivalta voidaan vahvistaa riita-asian osapuolten välisellä sopimuksella, tämä toimivalta voidaan vahvistaa myös ilman sopimusta, jos vastaaja hyväksyy sen kanteeseen vastaamista koskevan määrärajan kuluessa nimenomaisesti tai hiljaisesti kanteen pääasiaa koskevin toimin,

Bulgarian täytäntöönpanoviranomaisilla on yksinomainen toimivalta suorittaa täytäntöönpanotoimet siinä tapauksessa, että täytäntöön pantava velvoite koskee henkilöä, jonka tavanomainen asuinpaikka on Bulgariassa, tai toimen kohde on Bulgariassa.

3 Lainvalintasäännöt

3.1 Sopimusvelvoitteet ja oikeustoimet

Tätä osa-aluetta säännellään sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17 päivänä kesäkuuta 2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 593/2008. Bulgaria on myös vuonna 1980 tehdyn Rooman yleissopimuksen osapuoli; [Roomassa 19 päivänä kesäkuuta 1980 allekirjoittamista varten avattu sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia koskeva yleissopimus \(80/934/ETY\)](#).

Jos edellä mainittua asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Bulgarian tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista sopimussuhteita koskevat kanteet, jos vastaajan tavanomainen asuinpaikka, kotipaikka tai keskushallinto on Bulgariassa, jos kantaja tai hakija on Bulgarian kansalainen tai Bulgariassa rekisteröity oikeushenkilö tai jos velvoite on suoritettava Bulgariassa tai vastaajan päätoimipaikka on Bulgariassa.

Sopimukseen sovelletaan osapuolten valitsemaa lakia.

Jollei toisin sovita, osapuolten oletetaan hyväksyneen sovellettavaksi käytännön, josta osapuolet ovat tai josta niiden olisi pitänyt olla tietoisia, joka tunnetaan laajalti kansainvälisessä kaupassa ja jota samantyyppisten sopimusten osapuolet noudattavat säännöllisesti kyseisellä kaupan alalla.

Osapuolet voivat päättää, että valittua lakia sovelletaan koko sopimukseen tai sen osaan.

Jos sopimuksen kohde on kiinteään omaisuuteen liittyvä esineoikeus, sopimuksen oletetaan liittyvän läheisimmin siihen valtioon, jossa kiinteä omaisuus sijaitsee.

Sopimuksen tai yksittäisen sopimuslausekkeen tekemiseen ja aineelliseen pätevyyteen sovelletaan sen valtion lakia, jota sovelletaan sopimuksen pätevyyteen. Sopimus on pätevä, jos se täyttää sopimukseen sovellettavassa lainsäädännössä säädetyt muotovaatimukset kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain tai sen valtion lain mukaisesti, jossa sopimus tehdään. Sopimusta sääntelevää lakia sovelletaan myös sopimuksen toteennäyttämiseen siltä osin kuin tähän lakiin sisältyy säännöksiä, jotka koskevat laillisia olettamia, tai muita todistustaakkaan liittyviä sääntöjä.

Bulgarian tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista kuluttajan nostamat kanteet, jos vastaajan tavanomainen asuinpaikka, sääntömääräinen kotipaikka tai hallinnollinen päätoimipaikka on Bulgariassa, jos kantaja tai hakija on Bulgarian kansalainen tai Bulgariassa rekisteröity oikeushenkilö ja jos kantajalla tai hakijalla on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa.

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä ei sovelleta vekseleistä, velkakirjoista ja sekeistä

johtuviin velvoitteisiin.

3.2 Sopimukseen perustumattomat velvoitteet

Tätä osa-aluetta säännellään sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11 päivänä heinäkuuta 2007 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 864/2007.

Jos edellä mainittua asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Vahingoista johtuvan vastuun osalta sovelletaan sen valtion lakia, jonka alueella välitön vahinko syntyy tai todennäköisesti syntyy. Jos vahingon aiheuttajan ja vahinkoa kärsineen henkilön tavanomainen asuinpaikka tai toimipaikka on vahingon tapahtumishetkellä samassa valtiossa, sovelletaan kyseisen valtion lakia.

Edellä esitetystä huolimatta, jos olosuhteista kokonaisuudessaan ilmenee, että vahinko liittyy selvästi läheisemmin johonkin toiseen valtioon, sovelletaan kyseisen toisen valtion lakia. Selvästi läheisempi yhteys voi perustua osapuolten väliseen olemassa olevaan suhteeseen, kuten sopimukseen, joka liittyy läheisesti kyseessä olevaan vahinkotapahtumaan.

Bulgarian tuomioistuimet ovat toimivaltaisia käsittelemään vahingonkorvauskanteita, jos vastaajalla on Bulgariassa tavanomainen asuinpaikka tai kotipaikka, jos kantaja täyttää samat edellytykset ja jos vahingon aiheuttanut teko on tehty Bulgariassa tai vahingot ovat aiheutuneet Bulgariassa.

Kun vahinko on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua viallisesta tavarasta, korvausvelvoite määräytyy sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa vahingon kärsineellä henkilöllä on tavanomainen asuinpaikka.

Vilpillisestä kilpailusta ja kilpailun rajoittamisesta johtuviin velvoitteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka alueella kilpailijoiden edut kärsivät tai voivat kärsiä suoraa ja vakavaa vahinkoa.

Yksityisyyden suojaa, joukkoviestimiä ja henkilötietojen suojaa koskevien oikeuksien rikkomisesta johtuviin velvoitteisiin sovelletaan vahinkoa kärsineen henkilön valinnan mukaisesti joko sen valtion lakia, jossa henkilöllä on tavanomainen asuinpaikka, tai sen valtion lakia, jonka alueella vahinko aiheutui, tai sen valtion lakia, jossa vastaajalla on toimipaikka.

Ympäristövahingoista johtuviin velvoitteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jonka alueella vahinko aiheutui.

Tekijänoikeuksien, lähioikeuksien ja teollisoikeuksien rikkomisesta johtuviin velvoitteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jossa suojaa on haettu.

Perusteettomasta edusta johtuviin velvoitteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jossa perusteeton etu ilmeni, lukuun ottamatta tapauksia, joissa perusteeton etu ilmeni osapuolten välillä olleen muun suhteen yhteydessä (esimerkiksi sopimus, joka liittyy läheisesti perusteettomaan etuun).

Asiainhuollosta johtuviin velvoitteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jossa asianomaisen tavanomainen asuinpaikka tai toimipaikka sijaitsee asiainhuollon alkamisen aikaan. Jos asiainhuollosta johtuva velvoite liittyy luonnollisen henkilön tai tietyn omaisuuden suojeluun, sovelletaan sen valtion lakia, jossa henkilö oli tai jossa omaisuus sijaitsi asiainhuollon aikana. Jos olosuhteista kokonaisuudessaan ilmenee, että asiainhuolto liittyy selvästi läheisemmin toiseen valtioon, sovelletaan tämän toisen valtion lakia.

Sopimukseen perustumattomasta suhteesta aiheutuvan velvoitteen tultua voimaan osapuolet voivat valita siihen sovellettavan lain.

Sopimukseen perustumattomasta suhteesta aiheutuviin velvoitteisiin sovellettava laki säätelee vastuun ehtoja ja laajuutta, henkilöitä, joita velvoite koskee, vastuusta vapautumisen perusteita ja vastuun rajoittamista, turvaamistoimia, vahingon luonnetta ja laajuutta, henkilöitä, joilla on oikeus korvaukseen henkilökohtaisesti kärsimästään vahingosta, vastuuta muiden aiheuttamista vahingoista, velvoitteiden lakkauttamistavoista ja velvoitteiden toteennäyttämistä.

Sovellettava laki ei koske valtion ja julkisoikeudellisten oikeushenkilöiden, mukaan lukien niiden viranomaiset ja edustajat, vastuuta toimista, joita ne suorittavat toimivaltaansa käyttäessään.

Sovellettavasta laista riippumatta on vastuuta määritettäessä otettava huomioon ne turvallisuus- ja menettelysäännöt, jotka olivat voimassa vastuun aiheuttaneen tapahtuman tapahtumapaikassa ja tapahtumahetkellä.

Vahinkoa kärsineen henkilön oikeus nostaa kanteen suoraan vastuulliseksi väitetyn henkilön vakuutusenantajaa vastaan määräytyy asianomaisesta sopimukseen perustumattomasta suhteesta aiheutuvaan veloitteeseen sovellettavan lain mukaisesti.

3.3 Henkilöoikeudellinen asema ja sen vaikutus henkilötietoihin (nimi, asuin- ja kotipaikka, oikeuskelpoisuus)

Henkilön oikeuskelpoisuuteen ja oikeustoimikelpoisuuteen sovelletaan sen maan lainsäädäntöä, jonka kansalainen henkilö on. Jos tiettyyn suhteeseen sovellettavassa laissa vahvistetaan erityiset edellytykset oikeustoimikelpoisuudelle, sovelletaan kyseistä lakia. Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 50 §:n 2 momentin mukaisesti, jos sopimus tehdään saman valtion alueella olevien henkilöiden välillä, henkilö, joka on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan oikeuskelpoinen ja oikeustoimikelpoinen, ei voi vedota toisen valtion lainsäädännön mukaiseen oikeustoimikelvottomuuteen lukuun ottamatta tapauksia, joissa vastapuoli oli sopimuksen tekohetkellä tietoinen oikeustoimikelvottomuudesta tai ei ollut siitä tietoinen oman laiminlyöntinsä vuoksi. Tätä 2 momentin säännöstä ei sovelleta perhe- ja perintöasioihin liittyviin liiketoimiin eikä muussa valtiossa kuin liiketoimen toteuttamispaikan valtiossa sijaitsevan kiinteän omaisuuden esineoikeuksia koskeviin liiketoimiin.

Henkilön kyky harjoittaa kaupallista toimintaa ilman oikeushenkilön perustamista määräytyy sen valtion lain mukaan, jossa henkilö on rekisteröity kauppiaksi. Jos rekisteröintiä ei vaadita, sovelletaan sen valtion lakia, jossa henkilöllä on päätoimipaikka.

Kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain 53 §:n mukaan henkilön nimi ja nimenmuutos määräytyvät henkilön kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kansalaisuuden muutoksen vaikutus nimeen määräytyy sen valtion lain mukaisesti, jonka kansalaisuuden henkilö on saanut. Jos kyseessä on kansalaisuudeton henkilö, hänen tavanomaisen asuinpaikkansa muutoksen vaikutus nimeen määräytyy sen valtion lain mukaan, jossa henkilön uusi tavanomainen asuinpaikka sijaitsee.

Nimeen ja nimenmuutokseen voidaan soveltaa Bulgarian lainsäädäntöä, jos sitä pyytää henkilö, jonka tavanomainen asuinpaikka on Bulgariassa.

Lisäksi Bulgarian tuomioistuimilla ja muilla viranomaisilla on toimivalta ratkaista nimen muuttamista tai suojaamista koskevat kysymykset, jos henkilö on Bulgarian kansalainen tai hänen tavanomainen asuinpaikkansa on Bulgariassa, Bulgarian kansalaisten oikeustoimikelpoisuuden rajoittamista tai poistamista koskevat asiat sekä asiat, jotka liittyvät Bulgarian kansalaisten oikeustoimikelpoisuuden rajoittamisen tai poistamisen kumoamiseen, holhouksen tai edunvalvonnan aloittamiseen ja päättämiseen taikka kadonneeksi tai kuolleeksi julistamiseen silloin kun holhouksen tai edunvalvonnan alainen henkilö on Bulgarian kansalainen tai hänellä on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa.

3.4 Vanhempi-lapsi-suhteen vahvistaminen, mukaan lukien adoptio

3.4.1 Vanhempi-lapsi-suhteen vahvistaminen

Bulgarian tuomioistuimilla ja muilla viranomaisilla on toimivalta vanhemmuuden vahvistamista ja riitauttamista koskevissa menettelyissä, jos vastaajalla on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa, jos kantaja tai hakija on Bulgarian kansalainen tai jos lapsi tai vanhempi, joka on osapuolena, on Bulgarian kansalainen tai hänellä on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa. Tätä toimivaltaa sovelletaan myös asioihin, jotka liittyvät lasten ja vanhempien välisiin henkilösuhteisiin ja varallisuussuhteisiin sekä adoptiosuhteen vahvistamiseen, mitätöintiin tai peruuttamiseen, jos adoption hakija, adoptoitava tai toinen adoptoitavan vanhemmista on Bulgarian kansalainen tai hänellä on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa.

Vanhemmuuden vahvistamiseen sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalaisuuden lapsi sai syntyessään. Samaa lakia sovelletaan vanhempien välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin syntymähetkellä. Kolmannen maan lainsäädäntö voidaan ottaa huomioon (*renvoi*), jos kyseisessä laissa tunnustetaan vanhemmuuden vahvistaminen.

3.4.2 Adoptio

Adoption ehtoihin sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalaisia adoption hakija(t) ja adoptoitava ovat adoptiohakemuksen jättämishetkellä. Jos he ovat eri maiden kansalaisia, sovelletaan kunkin henkilön kansallista lainsäädäntöä. Jos adoptoitava on Bulgarian kansalainen, tarvitaan oikeusministerin suostumus. Oikeusministerin asetuksella vahvistetaan ehdot ja menettelyt, joiden mukaisesti toisen valtion kansalaiselle myönnetään lupa Bulgarian kansalaisen adoptioon. Jos adoptoitava on Bulgarian kansalainen, adoption hakijan (joko Bulgarian tai vieraan valtion kansalainen), jonka tavanomainen asuinpaikka on toisessa valtiossa, on täytettävä myös kyseisen valtion lainsäädännön mukaiset adoptioimisen edellytykset. Adoption oikeusvaikutuksiin sovelletaan adoption hakijan ja adoptoitavan yhteistä kansallista lainsäädäntöä. Jos adoption hakija ja adoptoitu ovat eri valtioiden kansalaisia, sovelletaan sen valtion lakia, jossa heillä kummallakin on tavanomainen asuinpaikka.

Bulgarian tuomioistuimilla on toimivalta elatusapua koskevissa asioissa silloin kun vastaajan tavanomainen asuinpaikka on Bulgariassa, joissa kantaja tai hakija on Bulgarian kansalainen ja joissa elatusapua hakevan tavanomainen asuinpaikka on Bulgariassa.

Elatusvelvollisuuteen sovelletaan sen valtion lakia, jossa elatusapua hakevan tavanomainen asuinpaikka sijaitsee, paitsi jos hänen kotimaansa lainsäädäntö on hänen kannaltaan suotuisampi. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalainen elatusapua hakeva on. Jos sovellettavassa vieraan valtion laissa ei säädetä elatusavun myöntämisestä, sovelletaan Bulgarian lainsäädäntöä.

3.5 Avioliitto, avoliitto, muu parisuhde, avioero, asumusero, elatusvelvollisuus

3.5.1 Avioliitto

Bulgariassa avioliittoon vihki väestörekisteriviranomainen, jos jompikumpi tulevista puolisoista on Bulgarian kansalainen tai hänellä on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa. Ulkomaan kansalaiset voivat solmia keskenään avioliiton Bulgariassa kotimaansa diplomaatti- tai konsuliedustustoissa, jos se on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan mahdollista. Bulgarian kansalaiset voivat solmia avioliiton ulkomailla kyseisen vieraan valtion toimivaltaisen viranomaisen edessä, jos se on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan mahdollista. Bulgarian kansalaiset voivat solmia keskenään avioliiton ulkomailla Bulgarian diplomaatti- tai konsuliedustustossa, jos se on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan mahdollista. Avioliitto Bulgarian kansalaisen ja ulkomaan kansalaisen välillä voidaan solmia ulkomailla Bulgarian diplomaatti- tai konsuliedustustossa, jos se on kyseisen valtion lainsäädännön ja kyseisen ulkomaan kansalaisen kotimaan lainsäädännön mukaan mahdollista. Avioliittoon liittyvät asiat kuuluvat Bulgarian tuomioistuinten toimivaltaan, jos toinen puolisoista on Bulgarian kansalainen tai hänen tavanomainen asuinpaikkansa on Bulgariassa. Avioliiton muoto määräytyy sen valtion lainsäädännön mukaan, jonka viranomaisen edessä avioliitto solmitaan.

Avioliiton solmimisedellytykset määräytyvät kummankin puolison osalta sen valtion lainsäädännön mukaan, jonka kansalainen henkilö on avioliiton solmimisajankohtana.

Ulkomailla avioliiton solmiva Bulgarian kansalainen voi saada perhelain (*Semeen kodeks*) 6 §:n 2 momentin mukaisen luvan Bulgarian diplomaatti- tai konsuliedustustosta.

Jos jompikumpi tulevista puolisoista on Bulgarian kansalainen tai hänellä on tavanomainen asuinpaikka Bulgariassa, avioliittoon vihki Bulgarian väestörekisteriviranomainen, ja jos sovellettavassa vieraan valtion lainsäädännössä säädetään sellaisesta avioliiton esteestä, joka Bulgarian lainsäädännön mukaan on ristiriidassa avioliiton solmimisvapauden kanssa, estettä ei oteta huomioon.

Ulkomaan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön on todistettava Bulgarian väestörekisteriviranomaiselle, että hänen kansallisuusvaltionsa lainsäädännössä tunnustetaan vieraan valtion toimivaltaisen viranomaisen suorittaman vihkimisen pätevyys ja että avioliiton solmimiselle ei ole kansallisen lainsäädännön nojalla esteitä.

3.5.2 Avoliitto ja muu parisuhde

Erylisiä lainvalintasääntöjä ei ole.

3.5.3 Avio- ja asumusero

Tähän osa-alueeseen sovelletaan tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain

alalla 20 päivänä joulukuuta 2010 annettua neuvoston asetusta (EU) N:o 1259/2010.

Jos kyseistä asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Samaa vieraan valtion kansalaisuutta olevien puolisoiden avioeroon sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalaisia he ovat avioerohakemusta jätettäessä.

Eri kansalaisuutta olevien puolisoiden avioeroon sovelletaan sen valtion lakia, jossa heillä on yhteinen tavanomainen asuinpaikka avioerohakemusta jätettäessä. Jos puolisoilla ei ole yhteistä tavanomaista asuinpaikkaa, sovelletaan Bulgarian lainsäädäntöä.

Jos sovellettavassa vieraan valtion laissa ei myönnetä avioeroa ja toinen puolisoista on Bulgarian kansalainen tai hänen tavanomainen asuinpaikkansa on Bulgariassa avioerohakemuksen jättämishetkellä, sovelletaan Bulgarian lainsäädäntöä.

3.5.4 Elatusvelvollisuus

Tätä osa-aluetta säännellään toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa 18 päivänä joulukuuta 2008 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 4/2009.

Jos kyseistä asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Elatusvelvollisuuteen sovelletaan sen valtion lakia, jossa elatusapua hakevan tavanomainen asuinpaikka sijaitsee, paitsi jos hänen kotimaansa lainsäädäntö on hänen kannaltaan suotuisampi. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan sen valtion lakia, jonka kansalainen elatusapua hakeva on. Jos elatusapua hakeva ja elatusvelvollinen ovat saman valtion kansalaisia ja elatusvelvollisella on tavanomainen asuinpaikka kyseisessä valtiossa, sovelletaan näiden kahden henkilön yhteistä kansallista lainsäädäntöä. Jos sovellettavassa lainsäädännössä ei säädetä elatusavun myöntämisestä edellä mainituissa tilanteissa, sovelletaan Bulgarian lainsäädäntöä.

Jos entisten puolisoiden väliset elatusvelvoitteet johtuvat avioliiton mitätöinnistä tai avioerosta, sovelletaan avioeroon tai avioliiton mitätöintiin sovellettua lakia.

Elatusapuun sovellettavassa lainsäädännössä säädetään

1. siitä, onko elatusapua mahdollista hakea, paljonko sitä voi saada ja keneltä sitä voi vaatia;
2. siitä, kuka voi hakea elatusapua ja missä määräajassa;
3. siitä, onko elatusapua mahdollista muuttaa ja millä ehdoilla;
4. elatusapua koskevan oikeuden lakkauttamisen perusteista;
5. elatusvelvollisen velvollisuudesta maksaa takaisin viranomaiselle, joka on maksanut elatusmaksua elatusvelvollisen sijasta.

Elatusavun määrää määritettäessä on otettava huomioon elatusvelvollisen taloudelliset valmiudet ja elatusapuun oikeutetun todelliset tarpeet, vaikka sovellettavassa vieraan valtion lainsäädännössä säädettäisiinkin toisin.

Avioliiton mitättömäksi julistamiseen sovelletaan lakia, jota sovellettiin avioliiton solmimisen edellytyksiin.

Ks. avioliiton mitättömäksi julistamista ja avioeroa koskeva kohta.

3.6 Avio-oikeuden alainen omaisuus

Tuomioistuimien, jolla on toimivalta avioliiton mitätöintiä ja avioeroa koskevissa asioissa, on toimivaltainen asioissa, jotka liittyvät puolisoiden välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin ja varallisuussuhteisiin.

Puolisoiden välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin sovelletaan puolisoiden yhteistä kansallista lainsäädäntöä. Eri

kansalaisuuksia olevien puolisoiden välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin sovelletaan sen valtion lakia, jossa puolisoilla on yhteinen tavanomainen asuinpaikka, tai jos heillä ei ole yhteistä tavanomaista asuinpaikkaa, sen valtion lakia, johon puolisot ovat läheisimmin yhteydessä. Puolisoiden välisiin varallisuussuhteisiin sovelletaan lakia, jota sovelletaan puolisoiden välisiin henkilökohtaisiin suhteisiin.

3.7 Testamentit ja perinnöt

Tätä osa-aluetta säännellään toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöön otosta 4 päivänä heinäkuuta 2012 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 650/2012.

Jos kyseistä asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Bulgarian tuomioistuimilla ja muilla elimillä on toimivalta perintöasioissa, jos perittävän tavanomainen asuinpaikka kuolinajankohtana oli Bulgariassa tai jos hän oli kuollessaan Bulgarian kansalainen tai jos osa hänen varallisuudestaan sijaitsee Bulgariassa.

Irtaimen omaisuuden perimyksen sovelletaan sen valtion lakia, jossa perittävän tavanomainen asuinpaikka oli kuolinhetkellä. Kiinteän omaisuuden perimyksen sovelletaan sen valtion lakia, jossa omaisuus sijaitsee. Perittävä voi valita, että hänen varallisuuttaan koskeviin perintösääntöihin sovelletaan täysin sen valtion lainsäädäntöä, jonka kansalainen hän oli valintaa tehdessään. Lainvalinnalla ei saa olla vaikutusta perillisten edellä tarkoitettussa sovellettavassa laissa säädettyyn lakiosaan.

Henkilön kelpoisuuteen määrätä omasta varallisuudestaan testamentilla (testamentin tekemisestä ja peruuttamisesta) sovelletaan samaa lainsäädäntöä kuin perimyksen. Testamentti on muodollisesti pätevä, jos se on sen valtion lainsäädännön mukainen, jossa se on tehty tai jonka kansalainen testamentintekijä oli testamentintekohetkellä tai kuollessaan tai jossa testamentintekijällä oli tavanomainen asuinpaikka tai jossa testamentin kohteena oleva kiinteä omaisuus sijaitsee.

Perimyksen sovellettava laki sääntelee perimyksen alkamisen ajankohtaa ja paikkaa, perillisryhmiä ja perimysjärjestystä, perintöosuuksia, kelpoisuutta periä, perittävän velvoitteiden vastaanottamista ja niiden jakamista perillisten kesken, perinnön vastaanottamista ja siitä luopumista, perinnön vastaanottamisen määräaikoja, jäämistön määrättävissä olevaa osaa sekä testamentin pätevyyttä koskevia ehtoja. Jos perimyksen sovellettavan lain mukaisia perillisiä ei ole, Bulgarian alueella sijaitseva omaisuus siirtyy Bulgarian valtiolle tai kunnalle.

3.8 Kiinteä omaisuus

Tätä osa-aluetta säännellään sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 593/2008.

Jos kyseistä asetusta ei voida soveltaa, sovelletaan kansainvälistä yksityisoikeutta koskevan lain säännöksiä.

Bulgariassa sijaitsevaa kiinteää omaisuutta koskevat asiat, tällaista omaisuutta koskevat täytäntöönpano- tai turvaamisasiat ja tällaiseen omaisuuteen kohdistuvien esineoikeuksien siirtämiseen tai vahvistamiseen liittyvät asiat kuuluvat yksinomaan Bulgarian tuomioistuinten ja muiden viranomaisten toimivaltaan.

Irtaimen tai kiinteän omaisuuden kohdistuva hallinta- ja omistusoikeus sekä muut esineoikeudet määräytyvät sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa omaisuus sijaitsee. Saman lainsäädännön mukaan arvioidaan, onko omaisuus irtainta vai kiinteää ja mikä esineoikeus on kyseessä.

Esineoikeuksien hankkimiseen ja päättämiseen sekä hallintaan sovelletaan sen valtion lakia, jossa omaisuus sijaitsee toimen tekohetkellä tai silloin kun oikeuden hankkimisen tai päättämisen perusteena ollut seikka ilmeni.

Kulkuneuvoihin kohdistuvien esineoikeuksien hankkimiseen, siirtämiseen ja päättämiseen sovelletaan aluksen lippuvalltion lakia tai sen valtion lakia, jossa lentokone on merkitty rekisteriin, tai sen valtion lakia, jossa rautatiekaluston ja maantieliikenneajoneuvojen haltijalla on toimipaikka.

3.9 Maksukyvyttömyys

Tätä osa-aluetta säännellään neuvoston asetuksella (EY) N:o 1346/2000 ja 26. kesäkuuta 2017 alkaen maksukyvyttömyysmenettelyistä 20 päivänä toukokuuta 2015 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2015/848.

Katso ”[Maksukyvyttömyys](#)”

Hyödyllisiä linkkejä:

<https://www.justice.government.bg>

<http://www.vss.justice.bg>

<http://www.vks.bg/>

<http://www.vss.justice.bg/page/view/1397>

■ Päivitetty viimeksi: 06/04/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.